

Gánt ar bed oll voa enoret.

Beza voa' vrassa qalite,
Pa voa hi merc'h da eur Roue;
Rac merc'h voa d'ar Roue Anton,
E Constantinopl e voa e dron.

Pa voa Pab e Rom Sant Clement,
Ennes a voa eus e c'herent,
E voe bars er bed-mâ ganet.
Er blaves pêvar c'hant ha dec.

Goude an Incarnation
A Jesus, hon Roue güirion,
Er guær eus a Constantinopl,
Hac estimet bras gant ar bobl.

Pa voe en oad a bemzec vloas,
He mam diganti a varvas,
Ma fallas d'e zad e c'havet
Evit ma vije e bried.

Mont a eure da gaout ar Pab,
Hac en esper cavet e c'hrat,
Evit caout e gonsantamant
Da zemezi d'e verc'h yaouanq.

Ar Pab neuze pa er c'hlêvas,
A respont gant un horror bras:

Pelêc'h ma'r c'hristen var ar bed
 A guemerfe' verc'h da bried?

Gant an Ilis eo difennet,
 Ha gant Doue eo ordrenet
 Na vezo james eureujet
 Un tad d'e verc'h james nepret.

E ve demeet ur verc'h d'e zad,
 Ennes so ur c'hrim execrapl;
 Ur c'hrim a enep al lezen,
 Sivoas, etouez ar gristenien.

P'e devoe clêvet Helena
 Ec'h arruje sur qement-mâ,
 Var ar môr en em ambarqas,
 Hac er Flandres en em rentas.

Eno pa voe hi arruet,
 En un eclus en em rentet,
 Pa voe tost da un abati,
 E commanças son ar c'hlec'hi.

Neuze an oll leanezet
 A voe qerqent bras estonet
 O clêvet ar c'hleyer o son,
 Hac int mont oll en prêson.

Hac int mont ha sellet neuze

Piou a voa êru er c'hontre,
 Ma remerqjont ur femelen
 A zeue d'o c'haout pen-da-ben.

Mont a rejont e procession,
 Gant respet ha devotion,
 Evit monet d'e rancontri,
 Gant eur joa vras d'e saludi.

Ha pa velas hi aneze,
 E voe estonet bras ive,
 Hac ouz o guelet a vanden
 O tont d'e rancontr evellen.

Neuze' recevjont anezi,
 Ha cunduet d'an abati,
 Rac guelet a rent oll certen
 E care an Autrou souveren.

Mes na chommâs qet pell gante,
 E chenchas timat a gontre
 Dirac ar Roue Catebron,
 Un den cruel ha dirêzon.

Mont a eure var bord ar mor
 Evit savetei e enor,
 Hac e pedas merdaidi,
 Mar plich ganêc'h va ambarqi.

Un dra derrubl a erruas
 Pa voant eat e creiz ar môr glas,
 Rac an oll dud a voe lazet
 Gant ar c'horserrien arrajet.

Exceptet Santez Helena,
 A voa'r femelen ar gaera;
 O sonjal cavout e guerc'hdet,
 E voe hi gante reservet.

En orêson en em laqas,
 Da Jesus n'em recommandas:
 M'ho ped, va Jesus, va Roue,
 Conservit va virginite.

Pa voe achuet e feden,
 D'hor Zalver Jesus evellen,
 Un tan eus an eê a goezas,
 Al lestr hac an dud a losqas.

Hi voe preservet gouscoude
 Gant ur planqen, dre c'hraç Doue,
 Ec'h arruas e rivier Sign,
 E qichennic bord ur jardin.

Ar rivier' yê bete Londres,
 Hac eno e voa ur verjes,
 Hac ur feunteun gaer a gavas,

En e c'hichen e tisquizas.

Ar Roue Herri e guelas
 Bars en un dristidiguez vras,
 Azeet etal ar feunteun,
 Ha ne voa den en e c'hichen.

Tostât a ras neuze outi,
 Hac e c'houlennas diganti:
 Livirit din presantamant
 A belec'h oc'h, merc'hi' yaouanq.

Me zo eus a Constantinopl,
 A guerent pinvidic ha nobl,
 Hac a zo amâ achapet
 A dre daouarn ar barbaret.

Ah! va c'halon a fazi din,
 Rac naoun a meus, na ellàn mui...
 Pell bras zo n'e meus débret tam,
 Ha va c'halon em c'hreiz a rann.

Ar Roue Herri p'e c'hlêvas,
 D'e Aumonier a gommandas
 Monet pront da guerc'hat dezi
 Peadra vit e soulaji.

Neuze en e c'hassas gantâ
 Ebars en e dy da loja,

Hac o tont d'e recommandi
Evel unan a dud an ty.

Goude se e voent demezet,
Souden e voe grêt an eured,
Hac ar fest a badas gante
Betec an nombr a ugent de.

Daou vlavez anter e zint bet
En o flijadar assurét,
Qen en em gavas douguerez,
Neuze e devoe goal-vuez.

Digañt e mam-gaer, ar Zantez
E devoe calz a baourentez;
Hervez ma rapport an histoar,
E devoe calz eus a c'hlac'har.

Ar Roue Herri a yas timat
Da gaout an Tad Santel ar Pab,
Evel m'en d'oa recommandet
D'ar gombât ouz ar Satazinet.

Lezel a eure en secret
Tri verq er guêr eus e gachet:
Rêi' ras unan da Helena,
Un all da Vari Clocestra.

An drede neuze a roas

D'ar C'homt a voa e vignon bras,
 Da bini e recommandas
 E bried gant affection vras.

Glac'har vras a voe er pales,
 O lavaret adieu assambles,
 Hac epad eiz vloas varnuguent
 N'en eur velint sur e nep hent.

Helena e devoa ganet
 Daou vugnel a voa caer meurbet;
 He mam-gaer a roas da gredi
 Penos e devoa bet daou guy.

Ar Roue Herri pa glêvas,
 A voe certen estonet bras
 O clêvet e devoa ganet
 Daou guy evelse e bried.

Neuzé e voe hi condaonet
 Da gaout e brec'h deo troc'het
 Hac amaret e bugale
 Unan dezi a bep coste.

Ambarquet voe var ar môr bras,
 Mars e Breiz e tisqennas.
 Al lestr en d'oa e digasset
 Da Londres a zo retornet.

Cri vije'r galon na voelje,
 Oc'h e guélet nep a vije,
 O rèi da zena d'e bugale,
 Hac hi prest da vervel digante.

Da gousqet pa en em laqas,
 Daou leon eus ar c'hoat a zeuas,
 Hac a gassas an daou vuguel;
 Qement-mâ certen voa cruel!

Un Ermit a voa neuze'r c'hoat,
 Ha diouz ar c'hri a zeuas timat;
 Hac a gavas an daou vuguel
 Etre griffou daou leon cruel.

Unan anê Brie a hanvas,
 Eguile Martin a c'halvas;
 O daou e voant gantàn maguet
 Epad c'hoezec vloas assuret.

Ebars epad an amzer-mâ
 E voe e Naonet Helena,
 Hac un hostizes a gavas,
 Truez outi a guemeras.

Chom a eure da zervicha
 Ebars an ty voa'n distera;
 Disprizet voa gant pepini,

Laqet voe da dorcha listri.

Ober a rê gant dilijanç,
Hep na rebel, na repugnanç,
Qement a ordrenet dezi,
En o rê oll hep contraigni.

Guelit amâ greg eur Roue
Carguet demeus a baourente,
Rentet qen humbl ha qen izel
Dirac ar bed universel.

Sellit bremâ'n humilite,
Hounnes a blich brâs da Zoue,
Rac an humbl a zo exaltet,
Hac ar superb zo discaret.

Ar Roue Herri distro a Rom,
Ha gantân ar Roue Anton,
A erruas en e bales
Ebars er guger eus a Londres.

Allas! eno pa erruas,
Ar C'homt Clocester a gavas,
Ha goulen neuze digantâ
Pelêc'h e voa êt Helena.

Nao messenger voe digasset
Dirac ar Roue da lavaret.

O d'oa digasset peb a lizer
 D'ar C'hont Clocester a dra sclêr.

Mes un all a zeuas goude,
 A lavaras ar virione,
 Penos e voa bet trahisset
 Gant ar Rouanes côs assuret.

Ar Rouanes côs zo condaonet
 Da veza prest en beo losqet,
 Abalamour ma e devoa
 Laqet trec'hi brec'h Helena.

Me lavaro d'êc'h ar recit
 An daou vuguel hac an Hermit,
 Ha penos voe an disparti
 Ebars er c'hoat gant calz a gri.

An Ermit var bord ar rivier
 A yeas gant an daou vuguel:
 Amàn, emezàn, ho qivis,
 Ganén d'am zy ho tigassis.

An daou vuguel a respontas
 D'an Ermit oute pa gomzas:
 N'en deo qet c'houi-ta, Ermit mad,
 Eo a dra sur a zo hon tad?

An Ermit neuze a lavaras

Deze gant tristidiguez vras :
 Allas ! m'ho cavas amâ lezet
 Etre ar bleizi ha loënet.

Ha gant truez m'o tigassas
 Ho taou ganén d'am ermitach ,
 Hac e meus ivez ho maguet ,
 Hoc'h elevet hac instruet.

An daou vuguel a lavare
 An eil d'eguile aneze :
 Pa n'en dê an Ermit hon tad ,
 Deomp-ni bremâ da glasq hor mad.

An Ermit a voa trist meurbet ,
 Pa o c'hlêvas o lavaret
 E zajent , allas ! da glasq o mat ,
 Pa ne voa qet én voa o zad.

Pa voant o tiscours evelse ,
 Errnout merdaidi ere :
 Bremâ , emaint , euz c'hoezec vloa
 E legejomp amâ Helena.

Gant anqen vras digonsolet
 D'e daou buguel e d'oa collet ,
 N'e devoa brec'h nemet unan
 Da zicour daou vuguel bian.

Neuze e lavaras Martin :

Brie, va breur, deomp betec arfin
 Elec'h ma plijo Doue hor c'hass,
 Ma cavimp hor mam ur vech c'hoas.

Merdaidi, ni ho suppli,
 Plijet ganêc'h hon ambarqi,
 Ma zaimp en hano Doue
 Da glasq hor bro hac hor c'hontre.

Ar merdaidi a respontas
 D'an daou vuguel pa o c'hlêvas :
 Deut en hon lestr hac ambarqet,
 Ni ho laqai en douar assuret.

En Allamagn ec'h arrujont,
 Hac arc'hant dezo a rojont ;
 Ouspen e rojont da leina
 D'an daou vuguel gant calz a joa.

En Baviere pa voant erru,
 E yezont o daou a ru da ru,
 Ma o guelas ar Rouanes
 Ebars er ru eus e fales.

Ma commandas d'e messenger
 Mont da guerc'hat an daou vuguel,
 Rac qer caer voant evel an de,

Clorianda o admire.

Digasset voant neuze dirazi,
Roet voe deze da zebri :
Neuze evel tud affamiet
Ne squizent o tebri o boued.

Re hir ven ma conten antier
Ar brezel voa er hro Bavier ;
Mes beza voant victorius
An daou vuguel, dre c'hraç Jesus.

Martin a voa un den vaillant,
Hac ebars er gombat sanglant
Laza a ras calz a Sarasinet,
Ha cals eus an Turqianet.

An Itron Varia Boloigne
O sicouras sur en deiz-ze,
Hac evit caout ar victoar
Dre c'hraç Jesus var an douar.

Da Tour e teujont ac'hane,
Ur guær a so e Tourenne ;
Sant Martin a voa aumonier
Da rêi soulach d'ar heorien qer.

O mam ivez a erruas
En Tour gant ur baoufenté vras,

Pa voa Martin o tistribui
An aluzen da bep hini.

Goulen a eure diouti,
Pa deuas da zellet outi,
Pe a leac'h oc'h dent amâ?
C'houi n'en doc'h get eus ar vro-mâ.

Commanç a ras neuze e galon
Da zonet d'e biqat qen don,
Neuze e teuas sonch dezâ
Ebars en e vam Helena

Diaguent en devoa clêvet,
Evel ma hon eus rapportet,
E voa t'roc'het ur vrec'h dezi,
Hac 'en dont da zonjal enni.

Neuze en em anavejont,
Gant joa vras en em zaludjont :
Autrou Jesus, eme Helena,
Va bugale guès a velân.

Na zeziren get qent mervel,
Nemet guelet va daou vuguel :
Autrou Jesus, Roue an Trôn,
Homâ zo consolation
Da eur vam e devoa collet,

He daou buguel e deus cavet.

Adieu emezi , va bugale ,
 Mont a ràn bremàn en han' Doue ,
 Ho pet ac'hanon sonch ha memoar
 Va bugale guer var an douar.

M'em bezo sonch ac'hanoc'h ive
 Pa vin e rouantelez an êe ,
 Evit ma vezimp oll assambles
 Er barados gant an aëles.

FIN.

E Montroulez , e ty LÉDAN , e traon ru ar Yur.